

мировая авиация выбросы углекислого газа и на 80 процентов окись азота к 2050 году в сравнении с уровнем 2005 года / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://vpk.name/news/60444_vdvoe_planiruet_snizit_mirovaya_aviaciya_vyibrosyi_uglekislogo_gaza_i_na_80_procentov_okis_azota_k_2050_godu_v_sravnenii_s_urovnem_2005_goda.html. 4. Яценко В. Рынок пассажирских авиаперевозок и профессиональная подготовка кадров в авиационной индустрии / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://transport-journal.com/komentarii-obzori/ryinok-passazhyrskiyh-avyaperevozok-y-professionalnaya-podhotovka-kadrov-v-avyatsyonnoj-yndustry/>

УДК: 334

ГОРОВА К.О., доцент кафедри економіки підприємства, канд.економ.наук.,
доцент, Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ПЕРСПЕКТИВИ УСПІШНОГО ВИХОДУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ НА СВІТОВИЙ РИНОК ВИРОБНИЧОГО АУТСОРСИНГУ

Україна сьогодні має усі передумови для виходу на глобальний ринок виробничого аутсорсингу. Її конкурентний потенціал забезпечується завдяки достатньому обсягу трудових ресурсів, що здобули вищу або середню технічну освіту та володіють практичним досвідом роботи, низькому рівню оплати за високо кваліфіковану працю, великій кількості дослідницьких інститутів та промислових підприємств, що не завантажені на повну потужність. Проте, для забезпечення привабливості вітчизняних підприємств серед іноземних партнерів необхідно ще багато роботи як на загальнодержавному рівні, так і на самих підприємствах.

По-перше, потенційних замовників відштовхує політична та економічна нестабільність в Україні. По-друге, рівень тінізації економіки та нестабільність правового поля, неефективність судових та правоохоронних органів робить ведення бізнесу за відкритими схемами, що прийнятно для розвинутих країн світу, нерентабельним. По-третє, поточний господарський стан промислових підприємств бажає кращого. За січень-травень 2015 року обсяг промислової продукції знизився на 21,2% до відповідного періоду 2014 року. Такий спад відобразився і на фінансових результатах діяльності промислових підприємств. За 2014 рік лише 63,2% промислових підприємств одержали прибуток, відповідно 36,8% підприємств були збитковими [1].

Проте, існують передумови для виходу українських промислових підприємств на глобальний ринок виробничого аутсорсингу. Більшість машинобудівних підприємств та науково-дослідних установ України було

створено ще у радянські часи. Майже усі вони не були економічними суб'єктами із замкнутим циклом виробництва, а займалися розробкою та виготовленням окремих деталей та вузлів, а кінцева продукція була результатом праці великої кількості підприємств, що були розташовані у різних кутках колишнього СРСР. Можна сказати, що вітчизняні промислові підприємства були створені як виробничі аутсорсери, або кінцеві виробники, що передавали на аутсорсинг частину виробничого циклу іншим підприємствам країни. Господарські зв'язки створені у той час зберігалися до останнього часу. Проте, на даний момент відбулося розірвання взаємодії у оборонній промисловості та науково-технічному співробітництві, завдяки чому українські підприємства опинилися в ситуації, коли кінцеву продукцію самостійно вони виробляти не спроможні, а виробничий ланцюг порушений. Тому на сьогодні вихід з цієї ситуації можливий лише через пошук замовників на виконання частини виробничих процесів з країн Європи та Азії та встановлення нових економічних зв'язків. Для цього Україна має значний науковий потенціал. В державі працює велика кількість наукових організацій. У 2014 році Кількість організацій, які виконували наукові дослідження й розробки становила 999. В економічній діяльності в Україні були задіяні 16090 докторів наук та 86230 кандидатів наук [2]. Позитивним моментом є й наявність значної кількості вищих навчальних закладів, що готують висококваліфікованих фахівців.

Наведені проблеми в економіці й наявні ресурси свідчать про необхідність розгляду виробничого аутсорсингу як можливості поживлення економіки України. Для України можливий шлях декількох напрямів виходу на ринок глобального виробничого аутсорсингу:

- Аутсорсинг науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт. Передбачає створення на базі існуючих науково-дослідних інститутів та промислових підприємств, до складу яких входять конструкторські бюро, інноваційних центрів, що надаватимуть послуги з НДДКР закордонним організаціям. Передумовою успішного здійснення цього виду аутсорсингу є наявність великої кількості інженерно-технічних працівників, що мають вищу освіту та науковий ступінь; розгалужена структура науково-дослідних інститутів та конструкторських бюро; порівняно з виробничою сферою невеликі інвестиції на започаткування діяльності.

- Аутсорсинг окремих частин виробничого процесу. Передбачає виготовлення на базі виробничих підприємств окремих деталей, комплектуючих, вузлів для кінцевої продукції закордонних споживачів при застосуванні технологій партнерів. Доцільно здійснювати підприємствам, що володіють достатнім обсягом виробничих потужностей та кваліфікованого персоналу, проте не мають замкненого виробничого циклу виробництва продукції, або

кінцева продукція яких є неконкурентоспроможною, але окремі вузли, агрегати або виробничі процеси виконуються на високому рівні.

- Аутсорсинг складальних та інших операцій, що є завершальною стадією виробничого процесу. Доцільний для підприємств, що розташовані поруч із ринком збуту продукції. Особливо це актуально для продукції, ввезення якої на територію України є незручним та економічно недоцільним, зважаючи на важкість транспортування та значне мито. Передбачає завершення на базі вітчизняних підприємств виробничого циклу виготовленням кінцевої продукції відомих світових брендів з подальшою її реалізацією на території України.

- Повний виробничий аутсорсинг. Передбачає повне виконання виробничого процесу за технологією замовника відомого бренду з подальшою реалізацією продукції як на території України, так і за кордоном. Надання послуг з повного аутсорсингу можливе для підприємств, що мають усі необхідні ресурси для здійснення всього циклу виробництва або основної його частини та не випускають власну продукцію через її не конкурентоспроможність або свою невідомість на ринку. В цьому випадку їм доцільніше брати замовлення на виробництво продукції пізнаних брендів за технологією первинного виробника. Це може передбачати можливості оновлення виробничих потужностей, освоєння новітніх перевірених технологій та підвищення кваліфікації персоналу.

Можна зробити висновок, що в українських промислових підприємств є можливості для успішного виходу на світовий ринок аутсорсингу. Як показує практика, надання аутсорсингових послуг сприяє залученню іноземних інвестицій та технологій, а підприємства, успішні аутсорсери, згодом стають провідними виробниками продукції своєї галузі, створюють власні бренди, починають випускати продукцію, що користується увагою, як на внутрішньому ринку, так і може поставлятися на експорт. Участь у міжнародних аутсорсингових угодах матиме й загальнодержавне значення завдяки створенню нових робочих місць, підвищенню добробуту працівників, притоку валютних коштів з-за кордону.

Список літератури: 1. Фінансові результати підприємств до оподаткування за видами промислової діяльності у 2014 році [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2012/fin/fin_rez/fr_pr/fr_pr_u/fr_pr_14_u.htm 2. Наукові кадри та кількість організацій [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/ni/ind_rik/ind_u/2002.html